

11.

“Đi Tìm Thời Gian Đã Mất”.

Dalat, thứ Năm 27/11/1975

Mãi gần sáng, tôi và cả đám Cung mới rời Khu Dân Sinh đi kiểm quán *café*. Tại đây, Cung chọt rủ tôi cùng lên Dalat sớm. Ngần ngừ một giây khi nghĩ tới Nguyễn... đồng thời máu lãng du nổi dậy mạnh mẽ, tôi nhận lời ngay. Cung chỉ kịp đưa tôi về nhà ít phút, rồi tạt qua quán sách dạo dò người bán sạp kế bên nói giùm ít lời với Nguyễn...

Kể từ ngày Giải Phóng, đây mới là lần thứ nhất tôi rời Sài Gòn để quay lại chốn xưa...

Buổi chiều Dalat, cùng Cung thả bộ dốc Duy Tân, tôi tìm thấy ngôi nhà của Nguyễn, một căn lầu bốn tầng, vẻ nguy nga, tầng trệt là cửa hàng bán đồ cổ, nằm ngay đầu phố. Một người đàn ông lớn tuổi, dáng cao gầy, vẻ nghiêm nghị, đang đứng nơi cửa. Trong tôi bỗng dậy lên một tình cảm mâu thuẫn: vừa nghe gần gũi với cái nôi thân yêu của Nguyễn, lại cũng vừa xa lạ khi hình dung những khuôn mặt với đôi chút khắc nghiệt, đang hiện hữu cùng.

Từ bấy lâu, tôi chẳng hề một lần hỏi han Nguyễn về gia tộc riêng, nhưng luôn luôn vẫn mừng tượng rằng cha mẹ, anh chị em chàng đều là những con người tính khí khó khăn và nhiều thành kiến cổ hủ về gia đình, đạo đức. Vì vậy, buổi chiều nay đi qua căn nhà cao của gia đình chàng, trái tim dấy lên nỗi mơ hồ buồn bã. Tôi không tin là Nguyễn thực hiện được điều đem lại cho tôi một cuộc đời an ổn... Không tin rằng những cái gì “đang hiện hữu hôm nay” trong tình yêu này sẽ dẫn đến cái kết quả cuối cùng như Nguyễn vẫn ước mong.

Trên con phố đông người qua lại, Dalat vẫn còn quá đẹp! Một thời dĩ vãng mãnh liệt chỉ vừa mới trôi qua không lâu trước đó, để bây giờ quay trở lại đây, tôi chỉ thấy lòng ngơ ngẩn buồn phiền với không chút nào hứng thú. Bước chân vội hơn khi đổ dốc ngược về cuối đường Duy Tân, nơi những kỷ niệm cũ vẫn còn uy lực, tôi không biết mình đang làm gì nữa? Đi tìm lại thời gian đã mất? Hay trốn chạy một nỗi đau nào còn bám chặt tâm tư?

Trời chiều âm đạm. Mùa đông, bóng tối buông mau trên thành phố. Dalat đã lên đèn. Sương mù kín giăng đồi núi. Trong tôi, những sợi giá băng cũng bất ngờ len lỏi vào giữa các buồng tim.

□

“*À la Recherche du Temps Perdu...*”

Sài Gòn, thứ Năm 27/11/1975.

Trần Sa yêu dấu,

Hôm nay Trân Sa đi Dalat với Mẫn mà Bố không hay. Khi ra hàng Tata Huệ, hỏi những người sạp bên cạnh, họ bảo Mẫn đã đi Dalat. Thăng thót quá, trong khi Bố định ninh sẽ được gặp Mẫn như mọi bữa. (Hôm qua Mẫn hẹn Bố 2 giờ chiều, đoán chắc với Bố là sẽ không đi Dalat vì nhiều nguyên cớ). Bố vay được tiền, định ra mời Mẫn đi uống bière. Thật khó chịu khi phải uống một mình, trái hẳn với projet đã tính hồi sáng, trong khi Bố cứ ngỡ đang dìu Mẫn vào quán như mọi bữa. Cái quán định mệnh quái quỷ, nơi Mẫn và Bố gọi chung một tên, nơi lần đầu Bố được thưởng thức tiếng đàn Mẫn qua band nhạc, bài Serenade của Schubert.

Bố ngồi nghe lại những bản nhạc đã từng nghe với Mẫn. Bản đầu tiên là *She's a Lady*, Tom Jones hát, như chọc quê Bố¹. Mà Bố lại ngồi một mình!

¹ "**She's A Lady**"

Well she's all you'd ever want,
She's the kind they'd like to flaunt and take to dinner.
Well she always knows her place.
She's got style, she's got grace, She's a winner.
She's a Lady. Whoa whoa whoa, She's a Lady.
Talkin' about that little lady, and the lady is mine.
Well she's never in the way
Always something nice to say, Oh what a blessing.
I can leave her on her own
Knowing she's okay alone, and there's no messing.
She's a lady. Whoa, whoa, whoa. She's a lady.
Talkin' about that little lady, and the lady is mine.
Well she never asks for very much and I don't refuse her.
Always treat her with respect, I never would abuse her.
What she's got is hard to find, and I don't want to lose her
Help me build a mountain from my little pile of clay. Hey, hey, hey.
Well she knows what I'm about,
She can take what I dish out, and that's not easy,
Well she knows me through and through,
She knows just what to do, and how to please me.
She's a lady. Whoa, whoa, whoa. She's a lady.
Talkin' about that little lady and the lady is mine.
Yeah yeah yeah She's a Lady
Listen to me baby, She's a Lady
Whoa whoa whoa, She's a Lady
And the Lady is mine
Yeah yeah yeah She's a Lady
Talkin about this little lady
Whoa whoa whoa whoa
Whoa and the lady is mine
Yeah yeah She's a Lady
And the Lady is mine.

Suốt buổi không có Mẫn, Bố mang cảm tưởng như đang mất chân đứng trong xã hội. Nhưng nghĩ lại Mẫn và Trân Sa đang vui ở Dalat, hít thở cái không khí quen thuộc, Bố cũng vui lây. Bố tưởng tượng Mẫn mặc áo lạnh, tay dắt Trân Sa, đi uống café ở con đường Rue des Solitaires, quán Domino. Trời Dalat lành lạnh, mây giăng thấp và buồn ngàn kiếp. Bố chợt nhớ lại hai câu thơ hôm nào "Người ơi người ơi đừng làm mây!" Câu thơ nghe vật vã quá!

Bố thật yêu cái quyết định tíc-tắc của Mẫn, nhậm le, phóng khoáng, mặc dù Bố thật ngơ ngẩn khi ra hàng chẳng thấy Mẫn đâu. Sao Bố lại muốn hôn Mẫn thật đắm thật say!

Bây giờ là 9 giờ đêm, ngồi viết cho Trân Sa, chắc Dalat cũng đang 9 giờ? Mẫn và Trân Sa có nhớ Bố không? Dalat giờ này có lạnh nhiều không? Đôi tay Bố sao thừa thãi quá!

Sáng mai Bố phải đi học, Bố chẳng có Trân Sa để dắt vào lớp (nhưng Bố có ảnh của Mẫn, lâu lâu sẽ lấy ra xem). Bố sẽ viết tên Trân Sa, tên Mẫn thật nhiều trên từng trang giấy Bố học. À Bố đang đọc quyển Climats của Mẫn, lỡ dở chưa có một kết luận nào. Nhưng càng đọc, Bố càng ngạc nhiên sững sốt ở nhiều điểm. Đợi Mẫn về Bố sẽ hỏi. Khi Trân Sa lớn lên, Bố sẽ cho Trân Sa đọc.

Bố cũng đang còn một đồng sách chưa xem hết, nếu thấy quyển nào hay, Bố sẽ kê Trân Sa nghe.

Hồi chiều Bố chỉ uống có một chai bière, không khí nóng bỏng làm Bố ngáy ngất. Bố đi một vòng phố, tin tưởng mơ hồ rằng có thể gặp Mẫn và Trân Sa đi dạo đâu đó! Thật lẩn thẩn!

Bố lên trường một lúc rồi về nhà nằm đọc Maurois.

Đi uống rượu một chốc không vui, Bố mới khám phá ra điều ấy hồi chiều. Ngồi một mình với ly bière sủi bọt, không gian của quán café định mệnh như rộng thênh thang. Thiếu mùi champagne, thiếu màu sơn nhạt, làm sao Bố say cho được? Bố nhớ hai câu thơ vợ vẫn chép ra cho Trân Sa :

"Không gian thôi đã ba chiều khép
Chỉ có tâm tư mở một chiều..."

Thêm bốn câu nữa:

"Một sớm người đi theo mây bay
Ta say nằm lạnh với đêm dài
Tình ra thấy cụm hoa đầu ngõ
Ta vẫn còn hay nổi tàn phai?"

Một ngày đẹp trời nào đó, Bố sẽ theo mây bay một trận gay cán ly kỳ:

"Nửa đêm nằm mộng thấy sao rơi
Ta biết người đang ở cuối trời
Ồi những đám mây còn lãng tử

Xin để hồn trùng trong đêm khơi... ”

Bố vẫn nhớ ngày xưa Mẫn có nói với Bố, Mẫn ưa thích những chuyến xe, những chân trời xa thẳm. Bố cũng thật thích. Nhưng với Mẫn, Bố chưa thực hiện được vì nhiều lý do. Tưởng tượng Bố mang cái sắc với vài quyển sách, cùng Mẫn đi đến góc bể chân trời. Dĩ nhiên có luôn cây đàn của Mẫn và Trân Sa của Bố. Mình sẽ đi theo mùa migration của loài chim biển nào đó, xin trú ngụ lại nơi những am mây mà mình sẽ ghé qua, hoặc những bến xe bến đò...

Không thật! Có Trân Sa thì phải định cư chứ? Loài dân du mục nào cũng mang trong tim một niềm ước mơ thật lớn, tìm đến những vùng đất hứa, nơi mà con người lâu ngày lãng du, thêm khát một mái nhà cỏ, một bóng mát để thương nhau, gây dựng niềm tin cho nhau. Nhưng điều quan trọng là PHẢI TỪNG sống qua đời du mục. Đoàn caravane lướt thướt băng qua dãy sa mạc tưởng như không bao giờ chấm dứt. Những trận bão cát làm kinh hãi đoàn người và vật.

Bố thật yêu những chuyến lãng du của Mẫn.

Mà này Trân Sa biết không? Hình như kiếp trước Bố cũng là dân du mục chính tông đó!...

□